

TEMA

Lemvig Dyrskue - lørdag og søndag den 5. og 6. juni

Ny raps-strøelse vinder frem

STRØELSE: Knuste rapshalmpiller fungerer godt som strøelse hos både svin, kvæg og heste. Det viser erfaringer fra Lemvig.

TEMA Det startede med, at Arne Sønderbæk, AJ Energi i Aulum, ville udnytte de tomme stalde efter en slagte-svineproduktion. Derfor investerede han i et anlæg til at presse rapshalm i pillertilfyring.

Hestefolk begyndte at efterspørge rapshalmpillerne til strøelse, og Arne Sønderbæk prøvede forsøgsvis at knuse pillerne for at se, hvordan det fungerede som strøelse.

Det har han i samarbejde med landmænd på egnen nu

afprøvet, og det har vist sig, at det fungerer så godt, at der ikke længere produceres piller til fyring men udelukkende til strøelse.

Arne Sønderbæk er derfor nu ved at investere i nye og større maskiner og inddrage

mere af den tidligere svine-stald til produktionen.

Strøelsen findes i flere forskellige varianter. Piller til heste, knuste piller til svin, kvæg og kyllinger og strømél til smågrise. Strøelsen er patenteret og SPF-godkendt.

AJ Energi udstiller på Lemvig Dyrskue, hvor man kan få meget mere at vide om de nye strømmidler.

Af Anne Kjærsgaard

Raps-duften breder sig

● På kviehotellet Øster Lind i Gudum ved Lemvig, hvor der er 350 kvier, når der er fuldt hus, lugter der selvfolgelig af ko. Men der er også en duft af raps i stalden.

- Der lugter anderledes end før. Der lugter ikke længere af ammoniak, siger Henrik Skov, der har kviehotellet.

Den 22. januar i år strøede han, efter mange overvejelser, dybstrøelsesboksene op med rasp-strøelsen Cross Grov fra AJ Energi i Aulum. Det har han ikke fortrudt.

Ikke alene er lugten i stalden blevet bedre, men strøelsen suger også rigtig godt.

- Jeg er meget overrasket over sugeevnen, siger Henrik Skov, der heller ikke bruger nær så meget strøelse som tidligere, da han brugte almindelig hvedehalm.

- Det er ligesom om kokasserne kapsles ind, siger Kristian Friis Hansen, der er ansat på ejendommen.

det nu blevet lettere at muge ud.

- Det bliver en kompakt mätte, der er ufatteligt let at tage ud med skovlen på minilæsseren, fortæller han.

Henrik Skov og Kristian Friis Hansen hæfter sig også ved, at strøelsen ikke er ligeså varm, som den plejer, når der muges ud.

- Så er der en langt mindre risiko for lungebetændelse, mener Henrik Skov.

Begge forventer de, at der kommer færre fluier til sommer.

- Når der ikke er fugt og lommer i strøelsen, så kan flueæggen ikke udklækkes, siger Henrik Skov.

De glæder sig også over, at kvierne er blevet meget renere. Dog er der en ulempe ved den nye strøelse. Den fylder mindre end halm-strøelsen, og derfor må kvierne træde op over en kant, når de skal op til foderbordet.

den 2007, hvor han satte 165 malkekøer ud. Ungdyrene blev solgt til 1/S Nørreremark, også i Gudum, som udvidede til 400 køer.

I dag samarbejder de to landmænd på den måde, at Henrik Skov har kvierne, fra de er tre måneder til en måned før, de skal kælvne. Han ejer kvierne, mens de er hos ham.

- På den måde er det mig, der har ansvaret og bærer tabet, hvis der skulle gå noget galt, forklarer han.

Det er ikke kun omkring dyrene, at de to kollegaer har et samarbejde. De arbejder også sammen i marken, hvor de blandt andet ensilerer sammen.

Af Anne Kjærsgaard

Mindre arbejde

Han glæder sig også over, at der ikke skal muges ud lige så ofte som før. Desuden er

Fra mælkeproduktion til kviehotel

Henrik Skov har drevet kviehotel si-

TILFREDE: Henrik Skov (t.h.) og Kristian Friis Hansen glæder sig over de tørre og rene kvier.

TØRT LEJE: Kvierne på kviehotellet hos Henrik Skov har fået en tørre og mere hygiejnisk madras foruden en bedre luft i stalden.

BLIVER HVOR DET SKAL: Selvom smågrisene går ud og ind af hulen, så bliver strøelsen liggende, hvor den skal.

Raps i kredsløb vestpå

● Kristen Vahr Sørensen, Ml. Lind i Gudum ved Lemvig, er en af de landmænd, der har prøvet rapshalmpiller til strøelse – og det bliver han ved med.

Han driver en bedrift med 1050 løsgående søer med en produktion af 31.500 smågrise. De 3.500 fedes selv færdige til slagt, mens 28.000 leveres til en fast aftager.

Han bruger to forskellige typer strøelse: AJ Strømél i smågrisehulerne og AJ Cross Grov hos de drægtige, løsgående søer og sygestierne.

Hos søerne er redekasserne nu mere tørre, og søerne slæber ikke materialet med ud på spalterne længere. I sygestierne er der også mere tørd end tidligere, og der er langt mindre møg, der skal muges ud.

Hos smågrisene er der også blevet mere tørd, fordi materialet suger godt, og det bliver liggende i hulerne. Når smågrisene tisser i det, sejler det ikke væk.

- Det bliver liggende i et tykt lag, der hvor vi har lagt det, fortæller driftsleder i soholdet, Simon Hedegaard.

Arne Sønderbæk vurderer, at 2,5 kilo raps-strøelse kan suge ti liter væske.

- Det er det bedste, vi har gjort, siger Kristen Vahr Sørensen og fremhæver, at strømelet er meget blødt, og derfor ikke skader navlen på de nyfødte grise, samt at de nyfødte grise hurtigt bliver tørre.

Tørt miljø er lig med god hygiejne

Han fremhæver igen og igen det tørre miljø.

- Hvis der er vådt i hulerne,

så er der en større risiko for sygdom, eksempelvis diarre. Hygiejnen hos smågrisene betyder utroligt meget, siger han.

Han har også oplevet, at det er nemmere at gøre rent i stierne, når han bruger strømél.

- Det binder sig ikke fast på underlaget, og det fedter ikke, fortæller han.

Det er SPF-chaufførerne, der henter grise på ejendommen, også glade for. Desuden er raps-strøelsen forholdsvis tung, så den blæser ikke rundt i lastbilen, når de gør rent.

Hos de drægtige søer har den bedre hygiejne også den fordel, at søerne er rene.

- Jeg kan godt lide, at tingene er i orden, siger Kristen Vahr Sørensen, der gerne inviterer indenfor både gennem Abent Landbrug, Skolekontakten og Lemviggaarden.

Fra mark til stald og tilbage igen

Tidligere brugte Kristen Vahr Sørensen spåner, knuste træ-

piller og træmel. Rapsstrøelse koster cirka det samme.

- Men det er drøgere i brug, siger han og vurderer, at han med raps-strøelsen har reduceret mængden af strøelse med omkring 25 procent.

Der er heller ingen problemer med at komme af med strøelsen, der går direkte i gyllekanalen og i sidste ende ud på marken, hvor det kom fra.

Kristen Vahr Sørensen vil levere raps-halm til Arne Sønderbæk, der producerer strøelsen. Planteavlen på ejendommen omfatter 44 hektar raps ud af i alt 450 hektar, derudover dyrkes hvede, vinter- og vårbyg, havre og græsfrø til DLF Trifolium.

- Jeg kan godt lide, at det er en sluttet ring, og at produktet bliver indenfor egne rækker, når vi leverer fra landbrug til landbrug, siger Arne Sønderbæk.

Af Anne Kjærsgaard

TØRRE REDEKASSER: Der er så tørd i de løsgående søers redekasser, at Arne Sønderbæk, AJ Energi, og svineproducent Kristen Vahr Sørensen sagtens kan lægge hånden ned på gulvet.

Fotos: Anne Kjærsgaard

Dæk - fælg - hjul til alle formål!

Vi har alle verdensmærker til: Landbrug, entreprenør, skovbrug, industri, specialmaskiner, personvogne, varevogne og lastvogne.

Gelsted 64 49 10 63

BRUGTE LANDBRUGSDÆK SE WWW.OVETHI.DK

Odense SV 63 17 31 00	Midtlyn 62 62 52 52	Vendsyssel 40 36 10 63	Østjylland 86 42 47 77	Sydøstjylland 75 67 88 00	mail: ovethi@ovethi.dk
Vestjylland 40 26 40 62	Midtjylland 75 32 40 42	Sydvestjyll. 75 22 51 01	Sdr. Jylland 74 46 12 04	Sjælland 23 68 58 92	www: ovethi.dk

OVETHI Dansk Dæk Service

Service på stedet